

Järfälla Kommun

Tillgänglighetsplan för Järfälla vuxenutbildning

För ökad tillgänglighet och anpassning för
studerande med funktionsnedsättning

Inledning

Tillgänglighetsplanen sammanfattar vuxenutbildningens och samtliga utbildningsanordnares ansvar för att anpassa undervisning och lokaler så att elever med funktionsnedsättning som studerar inom vuxenutbildningen i Järfälla kommun får en tillgänglig utbildning.

Med funktionsnedsättning avses fysiska, psykiska, neuropsykiatriska och intellektuella begränsningar av funktionsförmågan eller specifika läs- och skrivsvårigheter/dyslexi.

Alla utbildningsanordnare och pedagoger som verkar inom vuxenutbildningen i Järfälla ska ha nödvändig kunskap om alternativa verktyg, anpassade läromedel och tekniska hjälpmedel. För att stärka elevers delaktighet och ha respekt för individen, handlar det om att hela tiden söka efter alternativ som inkluderar alla elever i stället för att acceptera hinder som utestänger elever från en tillgänglig utbildning.

1. SYFTE

Tillgänglighetsplanen skall vara en handledning för all personal inom vuxenutbildningen i Järfälla att använda för att skapa en lärmiljö och en utbildning som är tillgänglig för alla studerande – oavsett funktionsförmåga. Planen ska bidra till att öka kunskapen om de lagar och förordningar som finns kring tillgänglighet men också öka kunskapen om studerande med funktionsnedsättning och vad det innebär i olika undervisningssituationer.

2. DEFINITIONER

Begreppet **funktionsnedsättning** innebär en nedsättning av den fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsförmågan. **Funktionshinder** är den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

(Socialstyrelsens terminologibank 2011)

En funktionsnedsättning kan ge konsekvenser för individens lärande. Det innebär att valet av pedagogiska strategier, läromedel, andra lärverktyg och utformningen av den fysiska miljön kan bli helt avgörande för den studerandes möjligheter att nå målen.

Med begreppet **tillgänglighet** menar vi tillgänglighet för den studerande i fysisk, kommunikativ, informativ och psykosocial mening.

3. TILLGÄNGLIGHET OCH BEMÖTANDE

Studerande med funktionsnedsättning har rätt till full delaktighet, respekt och ett professionellt bemötande och skall ha samma möjligheter som andra att delta i vuxenutbildningen. För att studier skall vara tillgängliga krävs till exempel att:

- informationen på hemsidan, kurskatalog och andra dokument ska vara tillgängliga för studerande med funktionsnedsättning genom att vara tydliga, lättorienterade och informativa på de vanligast förekommande språken
- studietid/studietakt och undervisning anpassas utifrån den studerandes behov och förutsättningar
- studerande med funktionsnedsättning enkelt kan ta sig in i/ut ur lokalerna, vistas och orientera sig i lokalen
- studerande med funktionsnedsättning får tillgång de tekniska hjälpmedel som behövs för att kunna tillgodogöra sig kurslitteratur och studiematerial
- den studerande med funktionsnedsättning är och känner sig delaktig i samtal och beslut kring sina studier

Det är viktigt att lärare och annan personal fortlöpande får fortbildning och information kring vad olika funktionshinder kan innebära för olika individer och vilka anpassningar som bör göras för att skapa bästa tänkbara tillgänglighet.

All personal ska därför varje år ta del av Specialpedagogiska skolmyndighetens informationsskrift *”Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med funktionsnedsättning”* och övrig information som ges av utbildningsanordnaren.

4. ANSVAR

Samtliga inom Järfälla vuxenutbildning skall verka för att:

- verksamheten är tillgänglig för sökande/studerande med funktionsnedsättning
- studerande med funktionsnedsättning får ett professionellt bemötande
- tillgänglighetsperspektivet genomsyrar verksamheten
- utbildningsanordnarens skollledning/specialpedagog skyndsamt får kännedom om studerande med funktionsnedsättning

För att utbildningsanordnaren skall ha möjlighet att individanpassa verksamheten är det viktigt att utbildningsansvariga och studerande tidigt får kontakt med varandra för att kartlägga behov, anpassa den fysiska miljön och beställa hjälpmedel och anpassade läromedel.

När studie- och yrkesvägledare på Centrum för Vuxenutbildning (CVG) får kännedom om sökande/studerande med funktionsnedsättning bör berörd utbildningsanordnare kontaktas och informeras omgående.

CVG ansvarar för att så tidigt som möjligt planera och anpassa studietakt, informera om studiemedel och upprätta en *individuell studieplan*.

Utbildningsanordnaren ansvarar för att anpassa studierna för studerande med funktionsnedsättning samt att upprätta en *fördjupad individuell studieplan* tillsammans med den studerande.

Vid mer omfattande behov av anpassningar, exempelvis ombyggnad av lokaler, kostsamma tekniska hjälpmedel etc. skall utbildningsanordnaren kontakta CVG för individuell överenskommelse.

För studerande med funktionsnedsättning skall utbildningsanordnaren kunna erbjuda alternativa examinationsformer, såsom enskild tentamen vid dator, muntlig i stället för skriftlig tentamen, anpassning av kursplan, deltidsstudier istället för heltidsstudier, visst datorstöd samt extra stöd/handledning med specialpedagogisk kompetens.

5. UPPFÖLJNING OCH FÖRSLAG TILL FÖRBÄTTRINGSÅTGÄRDER

Uppföljningen av *Tillgänglighetsplanen* skall ske vartannat år där företrädare för samtliga utbildningsanordnare och CVG träffas och diskuterar/reflekterar kring frågan om tillgänglighet för studerande med funktionsnedsättning.

Varje utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen i Järfälla ansvarar för att personalen har nödvändig kunskap om hur man anpassar lärmiljön för att göra studiesituationen tillgänglig för studerande med funktionsnedsättning.

Centrum för vuxenutbildning ansvarar för att utbildningsanordnarna senast december månad vartannat år ha genomfört en inventering av tillgängligheten för studerande med funktionsnedsättning, de hjälpmedel och stödinsatser vi kan erbjuda idag och vad vi behöver utveckla. Detta gäller även informationen på hemsidan och i kurskatalogen. Resultatet av inventeringen presenteras vid ett projektledarmöte där samtliga utbildningsanordnare deltar.

Punkter som behöver följas upp och dokumenteras inför projektledarmötet är exempelvis:

- förändringar som sker i lagstiftning och andra nationella/internationella styrdokument
- personalens kunskaper om studerande med funktionsnedsättning
- personalens kunskaper om hur man anpassar undervisning och gör den mer tillgänglig
- hur de studerande med funktionsnedsättning upplever sin studiemiljö och skolans stöd
- resultatet av genomförd inventering och förslag på förbättringsåtgärder
- behov av revidering av *Tillgänglighetsplanen*